

---

## Kirkkoneuvoston kokous 6/2023

**Aika** Ma 15.5.2023 klo 17.00-19.20, pykälät 65-76  
**Paikka** Pappila, Papintie 6, 41900 Petäjävesi  
Paikalla (x)

### Jäsenet

Bendeçon Maarit p  
Hautamäki Hanna x  
Koskinen Antti vpj. p  
Palola Heikki x  
Rantapuska Seppo x  
Roslöf Tanja x  
Saarinen Tuulimaria x  
Suonsaari Jorma x

P = Poissa

### Varajäsenet

Helena Hyvärinen p  
Sirkku Kuukkanen  
Jukka Ohra-aho  
Erkki Havu  
Veikko Muhos  
Helky Häkli  
Minna Taipale  
Tuukka Taipale

### Muut läsnä olleet:

kirkkovaltuuston puheenjohtaja Hannele Oikarinen x  
kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Jari Koskenranta p

**Puheenjohtaja:** Laura Laitinen x

**Sihteeri:** Minna Pessinen x

---

### Allekirjoitukset

Kirkkoneuvoston puolesta:

Laura Laitinen  
puheenjohtaja

Minna Pessinen  
sihteeri

Pöytäkirjantarkastaja  
Heikki Palola

Pöytäkirjantarkastaja  
Seppo Rantapuska

### Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty:

Petäjävesi 15.5.2023

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä kirkkoherranvirastossa 16.-31.5.2023, ja sen nähtävillä olosta on ilmoitettu saman ajan seurakunnan ilmoitustaululla seurakuntatoimistossa osoitteessa Papintie 6.  
Todistaa seurakuntatoimistossa

Marjatta Öhman,  
toimistos sihteeri

65 § Kokouksen avaus. Alkuhartaus ja läsnäolijoiden toteaminen  
Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toimitti alkuhartauden. Todettiin läsnäolijat.

**66 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kirkkojärjestyksen (KJ) 9:1 mukaan neuvoston kokouksen kutsuu koolle kirkkoneuvoston puheenjohtaja neuvoston päättämällä tavalla (23.9.1994 neuvosto päätti, että kutsu neuvoston kokoukseen on toimitettava jäsenille viimeistään kahta päivää ennen kokousta; kiireellinen asia voidaan ottaa päätettäväksi, vaikka kokousta ei olisi kutsuttu koolle em. määräajassa). Samalla on kokouksesta ilmoitettava kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.

Kutsu tästä kokouksesta on lähetetty 10.5.2023

Kirkkolain (KL) 4:1 mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

**Esitys:** Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös:** Esityksen mukaan.

**67 § Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi**

**Esitys:** Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

**Päätös:** Esityksen mukaan.

**68 § Pöytäkirjan tarkastaminen, nähtävänä pitäminen ja siitä ilmoittaminen**

Toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa (KJ 6:7)

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa tarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan (KN ohjesääntö 6:2).

Kirkkoneuvoston päätökset on saatettava seurakunnan jäsenille yleisesti tiedoksi panemalla päätökset tai ilmoitus niistä julki seurakunnan ilmoitustaululle, ellei niitä kirkkolain tai kirkkojärjestyksen mukaan ole pidettävä salassa. Pöytäkirja tai ilmoitus siitä on oltava nähtävillä vähintään 14 päivän ajan.

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kirkkoherranvirastossa viraston aukioloaikana 16.-31.5.2023.

**Esitys:**

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi ja aakkosjärjestyksen mukaisesti Heikki Palola ja Seppo Rantapuska. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

**Päätös:** Esityksen mukaan.

---

**69 § Talouspäällikön tietovartti**

**70 § Veroprosentin määrittäminen vuodelle 2024**

Valmistelu ja esittely: talouspäällikkö Minna Pessinen

Kirkollisveroprosentti tällä hetkellä on 1,85 %. Verotettavat tulot määräytyvät samoin kuin kunnallisessa verotuksessa. Jokaisen seurakunnan kirkkovaltuusto päättää kirkollisveroprosentin suuruuden, jonka jokainen seurakunnan jäsen maksaa ansiotuloistaan omalle seurakunnalle. Huhtikuussa 2023 seurakunnassa on jäseniä 2 639 henkeä.

Seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2022 on alijäämäinen – 27 221 €. Vuonna 2023 seurakunnan taloutta rasittavat kiinteistöjen remontit ja huoltotyöt sekä noussut yleinen hintataso.

Kirkollisveron noston vaikutus 2024

Nykyinen arvio 1,85 % Korotus 1,9 % vaikutus

2023 680 000 (ennuste)

2024 691 000 (ennuste)                      725 550 €                      +34 550 €

Kirkollisverotulot 2020–2022

2022 659 406 €      Jäsenmäärä vuoden lopussa 2629

2021 675 109,73 €      Jäsenmäärä vuoden lopussa 2 692

2020 647 300,75 €      Jäsenmäärä vuoden lopussa 2 815

2023 toteuma huhtikuun loppuun 204 567 €

**Esitys:** Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että veroprosentti vuodelle 2024 on 1,90 %.

**Päätös:** Tarkennetun laskennan mukaan kirkollisveron noston vaikutus olisi noin 17 000 €. Heikki Palola esitti vastaehdotukseksi 1,85 %. Kirkkoneuvosto äänesti asiasta. Pohjaesitys on JAA, vastaesitys EI. Äänestyslista liitteenä. JAA 4 ääntä, EI 3 ääntä.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että veroprosentti vuodelle 2024 on 1,90 %.

**71 § Petäjaveden kirkkojen vuokraaminen konsertteja varten**

Valmistelu ja esittely: kirkkoherra Laura Laitinen

Kirkkoneuvosto pitää tärkeänä, että paikalliset toimijat saavat käyttää Petäjaveden kirkkoja joustavasti. Kirkkoneuvosto on määritellyt vanhalle kirkolle hinnaston, mutta totesi, että siihen on syytä tehdä tiettyjä rajauksia. Näin ollen paikalliset yhdistykset ja järjestöt saisivat käyttää molempia kirkkoja maksutta hyväntekeväisyyskonserttien järjestämiseen niin, että mahdollinen tuotto jää Petäjävedelle.

Lapsivaikutusten arviointi:

**Esitys:** Kirkkoneuvosto päättää, että paikalliset yhdistykset ja järjestöt saavat käyttää molempia kirkkoja maksutta hyväntekeväisyyskonserttien järjestämiseen silloin, kun mahdollinen tuotto jää Petäjävedelle.

**Päätös:** Kirkkoneuvosto päättää esityksen mukaan.

**72 § Siunauskappelin maalaus ja muut kunnostustoimet**

Valmistelu ja esittely: talouspäällikkö Minna Pessinen

Siunauskappelin salin lattian ja penkkien maalaus sekä lämmitysjärjestelmän uusiminen ja sähkötyöt oli suunniteltu toteutettavaksi kevään/kesän 2023 aikana. Tällä hetkellä pappilan remontti rasittaa seurakunnan taloutta. Siunauskappelin remontti voidaan siirtää toteutettavaksi ensi vuonna. Kokouksessa käydään läpi remonttia koskevat tarjoukset. Kirkkohallitus myönsi seurakunnalle avustusta korjaustöiden suunnitteluun 7 300 euroa, avustusprosentin ollessa 50 %.

**Esitys:** Tässä taloustilanteessa ja pappilan remontin ollessa käynnissä, kirkkoneuvosto siirtää tälle kesäkaudelle suunnitellun remontin suunniteltavaksi ja toteutettavaksi keväälle 2024.

**Päätös:** Kirkkoneuvosto päättää uusia siunauskappelin lämmitysjärjestelmän kesän 2023 aikana ja maalausurakka siirretään toteutettavaksi vuodelle 2024.

**73§ Salainen pykälä, sisältää henkilötietoja**

**74 § Muut esille tulevat asiat**

-Museoviraston hankkeen kautta Petäjäveden vanhasta kirkosta tehdään 3D-mallinnos. Varsinainen työ tehdään syyskuussa.

- Vanhassa kirkossa on Securitaksen hälytysjärjestelmä. Murtohälytykset ovat työllistäneet seurakunnan työntekijöitä, Securitaksen vartijoita sekä vapaaehtoisia. Turvallisuuteen vedoten jatkossa murtohälytykset hoitaa Securitaksen vartija. Jos joku kirkolla toimiva seurakunnan yhteistyötaho aiheuttaa vartijan paikalle tulon, maksaa hän myös tästä aiheutuneet kulut.

**75 § Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus**

Oikaisuvaatimus/valitus tehdään Kirkkolain 24 luvun mukaisesti

**76 § Kokouksen päätös**

Kokous päätettiin klo 19.20.

**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Kieltojen perusteet	<b>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</b> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.
---------------------	--

	<p>Pöytäkirjan pykälät: 1-4</p>
	<p><b><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u></b> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><b><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u></b> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><b><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></b> 1. kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 mom:n, 2. kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 3. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p><b><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u></b> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon<sup>1</sup>.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: --</p>

#### OIKAISUVAATIMUSOHJEET

<p><b>Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika</b></p>	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p><b>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Petäjaveden kirkkoneuvosto</b></li></ul> <p>Käyntiosoite: Asematie 1 41900 Petäjavesi Postiosoite: Telekopio: Sähköposti: laura.laitinen@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä <b>14 päivän kuluessa</b> siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioaloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi seurakunnalle silloin kun se on seurakunnan käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.</p>
<p><b>Oikaisuvaatimuksen sisältö</b></p>	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi</li><li>– tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä</li><li>– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan</li><li>– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan</li></ul>

<sup>1</sup> Hankintalain soveltamisen kynnysarvot (alv 0%): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

#### HANKINTAOIKAISU

<p><b>Hankintaoikaisu n tekeminen</b></p>	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (Hankintalaki 132-135 §).</p> <p><b>Toimitusosoite</b> Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikkö: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusaajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisu voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
<p><b>Hankintaoikaisu sisältö</b></p>	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi</li> <li>- tiedot hankintaoikaisu kohteena olevasta päätöksestä</li> <li>- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan</li> <li>- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan</li> </ul> <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

#### VALITUSOSOITUS

<p><b>Valitusviranomaisen ja valitusaika</b></p>	<p><b><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></b></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Vaasan hallinto-oikeus</b></li> </ul> <p>Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4.krs Postiosoite: PL 204 65101 Vaasa Telekopio: Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <a href="https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet">https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</a>.</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p><b><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></b></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli</b>, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</li> </ul> <p>Käyntiosoite: Kalevankatu 12 3.krs 60100 Seinäjoki Postiosoite: PL 160 60101 Telekopio: Sähköposti: lapua.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Kirkkohallitus</b>, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</li> </ul> <p>PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: <a href="mailto:kirkkohallitus@evl.fi">kirkkohallitus@evl.fi</a></p>
<p><b>Muutoksenhakuajan laskeminen</b></p>	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p>

	<p><b><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></b></p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p><b>Markkinaoikeuden yhteystiedot</b></p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: <a href="mailto:markkinaoikeus@oikeus.fi">markkinaoikeus@oikeus.fi</a></p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <a href="https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet">https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</a>.</p>
<b>Valituskirjelmä</b>	<p>Valituskirjelmässä <b>on ilmoitettava:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– valittajan nimi ja kotikunta</li><li>– postiosoite ja puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot</li><li>– sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä</li><li>– päätös, johon haetaan muutosta</li><li>– miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi</li><li>– perusteet, joilla muutosta vaaditaan</li></ul> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <b>on liitettävä:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä</li><li>– todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta</li><li>– asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</li></ul> <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettujen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
<b>Valitusasiakirjojen toimittaminen</b>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<b>Oikeudenkäyntimaksu</b>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.</p>
	<p><b>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</b></p>

